

Jak je to s naší kompetencí správně se rozhodnout?

prof. MUDr. Mihál Vladimír, CSc.

Dětská klinika FN Olomouc

Když jsem se dnes vracel autem z XVI. Zlatohorského podzimu pediatriů, téměř celou cestu pršelo, byla mlha, nehostinné počasí – ohlásil se příchod podzimu. I když se sluníčko ani na chvíli neukázalo, měl jsem povznášejší náladu při vzpomínce na průběh diskuze po své přednášce Chřipka u dětí. Právě končí 40. týden roku, a tak se musíme znovu připravit na chřipkovou epidemii. Leitmotivem mého sdělení byla řečnická otázka: „Proč se tak žalostně málo v České republice chráníme před chřipkovým onemocněním očkováním?“ Ta čísla jsou opravdu nízká, pouze čeští senioři dosahují alespoň 13 %, ale i to je v porovnání s vyspělou Evropou málo. A co je obzvlášť alarmující, je velmi nízké procento očkovaných zdravotnických profesionálů. Kdo jiný by měl být lepším příkladem pro své pacienty, než právě my? Očkování snižuje riziko vlastního onemocnění i jeho případný přenos.

Přitom v očkování proti infekci lidským papilomavirem (HPV), který je u dospělých žen nejčastější příčinou karcinomu děložního číp-

ku, patříme v Evropě mezi premianty v počtu proočkovaných třináctiletých dívek. Abychom je ochránily před tímto „tichým zabijákem“, je nutné je očkovat (a dnes i chlapce) s velkým předstihem právě v tomto věku, jelikož již postupně začínají získávat své první sexuální zkušenosti. Obrazně lze očkování proti HPV označit za jednu z prvních vstupenek do věku dospělosti. V diskuzi jsem svým posluchačům, praktickým dětským lékařům pro děti a dorost, položil otázku, jak si vysvětlují tento aktivní přístup rodičů právě při očkování proti HPV v porovnání s jiným typem očkování? Přihlásila se lékařka, sedící v přední řadě, a rezolutně se ohradila: „Pane profesore, k těm zdravotnickým profesionálům bych ráda dodala, že letos jsem se již desátým rokem po sobě nechala očkovat proti chřipce“ a k vysokému procentu proočkovaných dívek, pro mě překvapivě dodala: „Když matka váhá s přijetím mého doporučení dítě očkovat proti HPV, její rozpačité váhání často přeruší přítomná dcera rozhodným svoláním: Mami, ale já bych ráda byla očkována proti HPV,

něco o tom vím! A není to ojedinělá reakce mladistvých dětských pacientek v její pediatrické ordinaci tohoto typu!

Že by v dospívajících dětech byla určitá naděje, že vzděláním mladých lidí se situace v budoucnu zlepší? Víím, že matka rozhoduje o zdraví a životě svého dítěte a je to přirozené, že vždy bude tím nejbližším a nejdůležitějším průvodcem života svých dětí. Ale co když se někdy rozhoduje více na základě intuice a emocí než prokazatelných faktů a vůbec si neuvědomuje, že svým rozhodnutím může svému dítěti nechtěně i uškodit...? Na straně druhé, je velmi důležité, aby lékař fundovaně seznámil rodiče, proč je očkování proti jednotlivým infekcím nezastupitelné a pro dítě tak důležité. V kontextu postojů dospívajících dívek ke „svému“ očkování proti HPV jsem si s určitou nadsázkou skoro jist, jak by se mnozí kojenci nebo batolata, se schopností úsudku a myšlení, zapojili do debaty, zda se nechat očkovat proti pneumokokům, spalničkám, klíšťové encefalitidě nebo chřipce?!

KORESPONDENČNÍ ADRESA AUTORA: prof. MUDr. Vladimír Mihál, CSc., vladimir.mihal@fnol.cz
Dětská klinika FN Olomouc
I. P. Pavlova 6, 775 20 Olomouc

Cit. zkr: Pediatr. praxi. 2019; 20(5): 336
Článek přijat redakcí: 11. 10. 2019